

A/A	ΘΕΜΑ	ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ	ΣΧΟΛΙΟ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΣΧΟΛΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ
1.	Εξουσίες έρευνας και εποπτείας	Stephanie Stephanou, ΣΤΚ	Σύμφωνα με το άρθρο 5(1)(κθ) του Νομοσχεδίου η ΚΤΚ και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχουν την εξουσία να απαιτούν από τους πάροχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, να διαθέτουν ίδια κεφάλαια επιπλέον των ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων προληπτικής εποπτείας που καθορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1114 (Κανονισμός MiCA). Επί του θέματος αυτού θα θέλαμε να σημειώσουμε ότι το άρθρο 67 του Κανονισμού MiCA δεν παρέχει, κατά την άποψη μας, την ευχέρεια για επιβολή αυστηρότερων απαιτήσεων κεφαλαιακής επάρκειας ενώ το άρθρο 94 του MiCA που αφορά τις ελάχιστες εποπτικές και ερευνητικές εξουσίες, παρέχει, κατά την άποψη μας, μόνο την ευχέρεια για επιβολή επιπρόσθετων εποπτικών και ερευνητικών εξουσιών. Ενόψει των πιο πάνω, η θέση του Συνδέσμου είναι ότι το άρθρο 67 του MiCA ρυθμίζει ενδελεχώς και εξαντλητικά το θέμα της κεφαλαιακής επάρκειας ενώ το άρθρο 94 του MiCA παρέχει μόνο την ευχέρεια για θέσπιση	1) Σε σχέση με το επιχείρημα ότι « το άρθρο 67 του Κανονισμού MiCA δεν παρέχει, κατά την άποψη μας, την ευχέρεια για επιβολή αυστηρότερων απαιτήσεων κεφαλαιακής επάρκειας ενώ το άρθρο 94 του MiCA που αφορά τις ελάχιστες εποπτικές και ερευνητικές εξουσίες, παρέχει, κατά την άποψη μας, μόνο την ευχέρεια για επιβολή επιπρόσθετων εποπτικών και ερευνητικών εξουσιών.» θα θέλαμε να σημειώσουμε τα εξής: 1.1. Το Άρθρο 94 παρ.1 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114 ρητά προβλέπει ότι: «Για την εκτέλεση των καθηκόντων τους δυνάμει των τίτλων II έως VI του παρόντος κανονισμού, οι αρμόδιες αρχές διαθέτουν, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, τουλάχιστον [own emphasis added] τις ακόλουθες εποπτικές και ερευνητικές εξουσίες...». Επομένως η αναφορά σε εποπτικές και ερευνητικές εξουσίες όχι μόνο δεν είναι εξαντλητική, αλλά αναφέρεται μόνο σε ελάχιστες τέτοιες εξουσίες. 1.2 Το Άρθρο 67 παρ.1 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114 ρητά προβλέπει ότι: «Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων διαθέτουν, ανά πάσα στιγμή, διασφαλίσεις προληπτικής εποπτείας που ισούνται τουλάχιστον [own emphasis added] με το μεγαλύτερο από τα ακόλουθα ποσά...». Προκύπτει από το ανωτέρω λεκτικό ότι η αναφορά σε διασφαλίσεις προληπτικής εποπτείας, οι οποίες μπορούν να πάρουν και την μορφή ιδίων κεφαλαίων¹, όχι μόνο δεν είναι εξαντλητική, αλλά αναφέρεται μόνο στο ελάχιστο ποσό αυτών. Επομένως, το Άρθρο 67 του Κανονισμού 2023/1114 δεν «ρυθμίζει ενδελεχώς και εξαντλητικά το θέμα της κεφαλαιακής

¹ Άρθρο 67 παρ.4 στοιχείο α) Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114: «Οι διασφαλίσεις προληπτικής εποπτείας που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορούν να έχουν οποιαδήποτε από τις ακόλουθες μορφές ή συνδυασμό αυτών: α) ίδια κεφάλαια...».

			επιπρόσθετων εξουσιών που δεν άπτονται όμως θεμάτων κεφαλαιακής επάρκειας. Περαιτέρω και χωρίς επηρεασμό της πιο πάνω θέσης μας, θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι κατά την επιβολή επιπρόσθετων υποχρεώσεων και ειδικότερα αυστηρότερων υποχρεώσεων για κεφαλαιακή επάρκεια, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και ο παράγοντας της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών πιστωτικών ιδρυμάτων και ΚΕΠΕΥ ούτως ώστε να μην τοποθετούνται τα κυπριακά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και οι ΚΕΠΕΥ σε δυσμενέστερη θέση έναντι των πιστωτικών ιδρυμάτων και ΕΠΕΥ που δραστηριοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά και της ελκυστικότητας της κυπριακής αγοράς σε ξένες επενδύσεις και/ή οργανισμούς που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στην κυπριακή αγορά για τους οποίους η επιβολή αυστηρότερων υποχρεώσεων κεφαλαικής επάρκειας ενδέχεται να επενεργήσει ως αντικίνητρο.	επάρκειας...», αλλά μόνο ως προς το minimum και, κατά τούτο, μπορεί να αυξηθεί. 1.3 Τίθεται τέλος το ερώτημα, αν η απαίτηση για επιπλέον διασφαλίσεις προληπτικής εποπτείας είναι δυνατόν να θεσπισθεί ως εποπτική εξουσία ή αν απαιτείται άλλη νομική βάση, λόγω του ότι «το άρθρο 94 του MiCA παρέχει μόνο την ευχέρεια για θέσπιση επιπρόσθετων εξουσιών που δεν άπτονται όμως θεμάτων κεφαλαιακής επάρκειας.». Στο πλαίσιο αυτό, μόνο από τον τίτλο του Άρθρου 67 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114 «Απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας», στις οποίες περιλαμβάνονται και τα ίδια κεφάλαια (Άρθρο 67 παρα.4 Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114), καθίσταται σαφές ότι τα αυξημένα ίδια κεφάλαια μπορούν να είναι μέρος των σχετικών εποπτικών εξουσιών. 2) Σε σχέση με το επιχείρημα ότι τα αυξημένα ίδια κεφάλαια μειώνουν την ελκυστικότητα της κυπριακής αγοράς και θέτουν κυπριακές οντότητες σε δυσμενή θέση, θα θέλαμε να αναφέρουμε την θέση της European Securities and Markets Authority (ESMA)²: ‘- ESMA is of the view that there are no low-risk CASPs. While the scale of CASPs’ activity is typically less comprehensive compared to entities in traditional finance, CASPs often deal directly with retail investors and have a limited track record when it comes to regulatory compliance and supervision. They thus should be regarded as constituting a higher risk than entities operating in more mature sectors. - There should therefore be no instances where a cursory assessment, based on a ‘lowrisk’ categorisation, could exist. - Instead, the use of a risk-based approach in the assessment of
--	--	--	---	---

² ESMA, Supervisory Briefing Authorisation of CASPs under MiCA, ESMA75-453128700-1263, 31 January 2025, p.6 available at https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/2025-01/ESMA75-453128700-1263_Supervisory_Briefing_on_Authorisation_of_CASPs.pdf

				<i>CASP applications should only result in elevated scrutiny for entities where above average risk might be expected given the presence of specific circumstances...’.</i> Παράλληλα με την θέση της ESMA, σε ένα νέο τομέα των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, ο οποίος παρέχει αυξημένους κινδύνους και αβεβαιότητα, τυχόν στοχευμένες πρόσθετες διασφαλίσεις προς τους επενδυτές, πιστεύουμε ότι θα αυξήσουν την ελκυστικότητα της αγοράς μας προς τους επενδυτές, καθώς και θα διασφαλίσει και την χρηματοοικονομική σταθερότητα; Με βάση τα ανωτέρω, η εισήγηση είναι η διατήρηση της υπό σχολιασμό πρόνοιας (5(1)(κθ) του Νομοσχεδίου.
2.	Ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία και πληροφορίες και απόκρυψη	Stephanie Stephanou, ΣΤΚ	Σε ό,τι αφορά την ποινική πτυχή του αδικήματος για ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία ή απόκρυψη στοιχείων, θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι ενδέχεται να υπήρξε παρερμηνεία του άρθρου 111(1) τελευταία παράγραφος του Κανονισμού MiCA όσον αφορά το δικαίωμα ενός Κράτους Μέλους να θεσπίσει ποινικές κυρώσεις. Το εν λόγω άρθρο αναφέρεται σε δικαίωμα μη θέσπισης διοικητικών	Θα θέλαμε να διευκρινίσουμε ότι το Άρθρο 111 παρα.1 δεύτερη υποπαράγραφος του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114) δεν μπορεί να αποτελεί νομική βάση για την θέσπιση ποινικών κυρώσεων, όπως άλλωστε υποδηλώνει και ο τίτλος του αναφερθέντος Άρθρου, αλλά και η συστηματική του κατάταξη εντός του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114³. Επομένως θέμα παρερμηνείας των προνοιών του αναφερθέντος Άρθρου δεν τίθεται. Η νομική βάση για την θέσπιση του εν λόγω ποινικού αδικήματος είναι η δυνατότητα κάθε Κράτους-Μέλους να θεσπίζει διοικητικές ή/και ποινικές κυρώσεις για σκοπούς αποτελεσματικότερης εφαρμογής του Ενωσιακού Δικαίου⁴. Η εξουσία αυτή έχει ασκηθεί κατά το παρελθόν

³ «ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 Διοικητικές κυρώσεις και άλλα διοικητικά μέτρα από τις αρμόδιες αρχές [own emphasis added] Άρθρο 111 Διοικητικές κυρώσεις και άλλα διοικητικά μέτρα [own emphasis added]».

⁴ Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Απόφαση της 26ης Φεβρουαρίου 2013 στην υπόθεση C-617/10, σκέψη 34 διαθέσιμη <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:62010CJ0617> : «Συναφώς, πρέπει να τονιστεί, καταρχάς, ότι το άρθρο 50 του Χάρτη δεν εμποδίζει την εκ μέρους κράτους μέλους επιβολή, για την ίδια πράξη παραβάσεως των υποχρεώσεων που αφορούν την υποβολή δηλώσεων στον τομέα του ΦΠΑ, ενός συνδυασμού φορολογικών και ποινικών κυρώσεων. Συγκεκριμένα, προκειμένου να εξασφαλίζουν την είσπραξη του συνόλου των εσόδων από ΦΠΑ και, κατ’ επέκταση, την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της

			κυρώσεων εάν υπάρχουν ήδη, δυνάμει του εθνικού δικαίου, ποινικές κυρώσεις για τα αδικήματα που απαριθμούνται στο άρθρο 111(1) και όχι σε δικαίωμα θέσπισης επιπρόσθετων ποινικών αδικημάτων. Ενόψει των πιο πάνω, ο Σύνδεσμος διαφωνεί με τη θέσπιση ποινικών κυρώσεων στο Νομοσχέδιο.	στα πλαίσια άλλων χρηματοοικονομικών νομοθετημάτων, που είναι εφαρμοστικά Κανονισμών (ΕΕ)⁵. Προς επίρρωση της δυνατότητας θέσπισης ποινικών κυρώσεων, το Άρθρο 94 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114 για τις εξουσίες του αρμόδιων αρχών, προβλέπει ότι: «-1. Για την εκτέλεση των καθηκόντων τους δυνάμει των τίτλων II έως VI του παρόντος κανονισμού, οι αρμόδιες αρχές διαθέτουν, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, τουλάχιστον τις ακόλουθες εποπτικές και ερευνητικές εξουσίες: δ) να παραπέμπουν υποθέσεις προκειμένου να ασκηθεί ποινική δίωξη...», στοιχείο το οποίο παραπέμπει και σε ποινικές διαδικασίες για παραβάσεις των διατάξεων του Κανονισμού». Άλλωστε, το αδίκημα της υποβολής ψευδών ή παραπλανητικών πληροφοριών στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ήδη αντιμετωπίζεται ως ποινικό αδίκημα με βάση τις διατάξεις του άρθρου 41 του περί Κεφαλαιαγοράς Κύπρου Νόμου⁶. Επομένως, η εν λόγω θέσπιση αποτελεί ειδικότερη εφαρμογή του ήδη ισχύοντος αδικήματος.
--	--	--	---	---

Ένωσης, τα κράτη μέλη διαθέτουν ελευθερία επιλογής των κυρώσεων που επιβάλλουν... Οι κυρώσεις αυτές μπορούν συνεπώς να λαμβάνουν τη μορφή διοικητικών ή ποινικών κυρώσεων ή ενός συνδυασμού των δύο.»

⁵ Π.χ. άρθρο 16 και άρθρο 17 Ν. 123(Ι)/2024 της 8.11.2024 που ρυθμίζει την παροχή υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης για επιχειρήσεις (εφαρμοστικός του Κανονισμού (ΕΕ) 2020/1503) διαθέσιμο <https://www.cysec.gov.cy/CMSPages/GetFile.aspx?guid=f040e55d-d592-42e1-b870-54726159c886> , άρθρο 8 Ν. 102(Ι)/2016 περί κατάχρησης αγοράς (εφαρμοστικός του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014)

⁶ «**ΜΕΡΟΣ VII ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ**

Ψευδείς δηλώσεις και απόκρυψη στοιχείων

41. Πρόσωπο, το οποίο κατά την παροχή πληροφορίας για οποιοδήποτε από τους σκοπούς του παρόντος Νόμου ή της κείμενης νομοθεσίας προβαίνει σε δήλωση ψευδή, παραπλανητική ή απατηλή ως προς οποιοδήποτε στοιχείο της ή αποκρύπτει στοιχείο ή παραλείπει την υποβολή στοιχείων ή με οποιοδήποτε τρόπο παρεμποδίζει την άμεση συλλογή πληροφοριών ή την άμεση διενέργεια ελέγχου ή εισόδου ή έρευνας της Επιτροπής, διαπράττει ποινικό αδίκημα και υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη ή σε χρηματική ποινή μέχρι εκατόν εβδομήντα χιλιάδες ευρώ ή σε αμφότερες τις ποινές:

Νοείται ότι πρόσωπο που ενεργεί κατά τον τρόπο που αναφέρεται στο παρόν άρθρο τεκμαίρεται ότι ενεργεί εν γνώσει του.»

				Άρα η θέσπιση του υπό σχολιασμό ποινικού αδικήματος, ικανοποιεί και την απαίτηση για συμμόρφωση και αποτελεσματικότερη εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού σε επίπεδο Κράτους-Μέλους. Για τον λόγο αυτό η εισήγηση είναι όπως διατηρηθεί η σχετική πρόνοια.
3.	Δημόσια προσφορά ή επιδίωξη προς διαπραγμάτευση μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία χωρίς να πληρούνται οι απαιτήσεις	Stephanie Stephanou, ΣΤΚ	Παρατηρούμε επίσης ότι με το Νομοσχέδιο θεσπίζονται συγκεκριμένα ποινικά αδικήματα. Επί του θέματος αυτού θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι ενδέχεται να υπήρξε παρερμηνεία του άρθρου 111(1) τελευταία παράγραφος του Κανονισμού MiCA όσον αφορά το δικαίωμα ενός Κράτους Μέλους να θεσπίσει ποινικές κυρώσεις. Το εν λόγω άρθρο αναφέρεται σε δικαίωμα μη θέσπισης διοικητικών κυρώσεων εάν υπάρχουν ήδη, δυνάμει του εθνικού δικαίου, ποινικές κυρώσεις για τα αδικήματα που απαριθμούνται στο άρθρο 111(1) και όχι σε δικαίωμα θέσπισης επιπρόσθετων ποινικών αδικημάτων. Ενόψει των πιο πάνω, ο Σύνδεσμος διαφωνεί με τη θέσπιση ποινικών κυρώσεων στο Νομοσχέδιο.	Παραπέμπουμε στην απάντησή μας στο σχόλιο αρ.2
4.	Δημόσια προσφορά ή επιδίωξη προς	Stephanie Stephanou, ΣΤΚ	Παρατηρούμε ότι με το Νομοσχέδιο θεσπίζονται συγκεκριμένα ποινικά αδικήματα. Επί του θέματος αυτού	Παραπέμπουμε στην απάντησή μας στο σχόλιο αρ.2

	διαπραγμάτευση μαρκών ηλεκτρονικού χρήματος χωρίς να πληρούνται οι απαιτήσεις		θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι ενδέχεται να υπήρξε παρερμηνεία του άρθρου 111(1) τελευταία παράγραφος του Κανονισμού MiCA όσον αφορά το δικαίωμα ενός Κράτους Μέλους να θεσπίσει ποινικές κυρώσεις. Το εν λόγω άρθρο αναφέρεται σε δικαίωμα μη θέσπισης διοικητικών κυρώσεων εάν υπάρχουν ήδη, δυνάμει του εθνικού δικαίου, ποινικές κυρώσεις για τα αδικήματα που απαριθμούνται στο άρθρο 111(1) και όχι σε δικαίωμα θέσπισης επιπρόσθετων ποινικών αδικημάτων. Ενόψει των πιο πάνω, ο Σύνδεσμος διαφωνεί με τη θέσπιση ποινικών κυρώσεων στο Νομοσχέδιο.	
5.	Παροχή υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων χωρίς άδεια	Stephanie Stephanou, ΣΤΚ	Παρατηρούμε ότι με το Νομοσχέδιο θεσπίζονται συγκεκριμένα ποινικά αδικήματα – Επί του θέματος αυτού θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι ενδέχεται να υπήρξε παρερμηνεία του άρθρου 111(1) τελευταία παράγραφος του Κανονισμού MiCA όσον αφορά το δικαίωμα ενός Κράτους Μέλους να θεσπίσει ποινικές κυρώσεις. Το εν λόγω άρθρο αναφέρεται σε δικαίωμα μη θέσπισης διοικητικών κυρώσεων εάν υπάρχουν ήδη, δυνάμει του εθνικού δικαίου, ποινικές κυρώσεις για τα αδικήματα που απαριθμούνται στο	Παραπέμπουμε στην απάντησή μας στο σχόλιο αρ.2

			άρθρο 111(1) και όχι σε δικαίωμα θέσπισης επιπρόσθετων ποινικών αδικημάτων. Ενόψει των πιο πάνω, ο Σύνδεσμος διαφωνεί με τη θέσπιση ποινικών κυρώσεων στο Νομοσχέδιο.	
--	--	--	--	--